

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 4 ЧЕРВНЯ 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 23, FRIDAY, JUNE 4, 2021

\$2.00

Українські медичні експерти в діаспорі наполягають на необхідності вакцинування

Для професіоналів у сфері охорони здоров'я та медицини немає нічого більш розчаровуючого, ніж усвідомлення того, що члени нашої власної громади стануть жертвами смертельного захворювання, вакцина від якого уже доступна. Використовуючи технологію XXI століття, ми розробили рятувальні вакцини від вірусу COVID19 — вакцини, які, як було доведено, є одночасно безпечними та ефективними у запобіганні чи обмеженні впливу цієї хвороби.

Сьогодні США, Канада, Україна і все світове співтовариство у змаганні з часом. Щодня вакцинують мільйони людей і є справжня надія, що уже видно кінець цієї пандемії. Але цей величезний прогрес може бути втрачено, якщо ми відмовимось від імунізації і якщо з'являться нові, потенційно більш небезпечні чи стійкі варіанти вірусу. Нещодавно Рошель Валенскі, очільниця Центрів контролю і профілактики захворювань (CDC) Міністерства охорони здоров'я США благала американців не бути нерозумними та не нехтувати безпекою, вступаючи в те, що як ми всі сподіваємось, є останньою стадією цієї пандемії.

Замість того, щоб слідувати порадам експертів у галузі охорони здоров'я, дуже багато людей зазнали впливу дивних та химерних теорій змов, котрі просували знавці без жодного досвіду в медицині чи надійності у сфері інфекційних захворювань. Це ніби, отримавши діагноз раку, замість того, щоб шукати лікування у експертів у Меморіальному онкологічному центрі Слоан-Кеттерінг, покладатись на судження знахарів та читачів карт Таро.

Ці ж елементи дезінформації повним ходом діють в Україні. Володимир Путін вживає „активних заходів“, щоб дискредитувати конкурентів російської вакцини і підірвати довіру населення до політики охорони здоров'я як в Україні, так і в Європі. Замість того, щоб об'єднатись для сприяння зусиллям вакцинації, політики в Україні, як і в США, використовують політику щодо вакцин як політичний футбол. Варто зауважити, що на час написання цієї статті Україна вже втратила понад 52,000 людей від цього вірусу. Це більш ніж удвічі перевищує кількість людей, які загинули в руйнівній війні на Донбасі. Путін не хотів би нічого більше, ніж побачити як ще тисячі українців помирають від хвороби, якій можна запобігти.

Є декілька кроків, які ми можемо зробити у діаспорі, котрі можуть вплинути на те, щоб зберегти тисячі життів. Ми закликаємо всіх наших колег в Українському лікарському товаристві Північної Америки (UMANA), Світовий конгрес українців та інші інституції стати відвертими у поширенні цього повідомлення нашим колегам українцям у Північній Америці і в Україні:

(Закінчення на стор. 11)

Суд звільнив Сергія Стерненка

„Покажіть нам справедливість!“ – віче на підтримку Сергія Стерненка та Руслана Демчука в Києві. (Фото: Михайло Штекель)

ОДЕСА. – 31 травня Апеляційний суд Одеси пом'якшив вирок активістові та блогерові Сергієві Стерненку у справі про напад на Сергія Щербича. Таке рішення він ухвалив 31 травня після розгляду оскарження вироку. С. Стерненка виправдали за статтю про розбій, натомість суд залишив чинним визнання його винним у незаконному зберіганні зброї.

Суд засудив С. Стерненка до трьох років тюрми, але звільнив від ув'язнення з випробувальним терміном в один рік і поклав на нього спеціальні обов'язки.

Зокрема, суд визнав необґрунтованим рішення Приморського суду, за яким С. Стерненка та

(Закінчення на стор. 14)

Вручено Національну премію України ім. Тараса Шевченка

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський разом з дружиною Оленою 20 травня взяли участь у нагородженні лавреатів Національної премії України ім. Тараса Шевченка 2021 року.

Президент наголосив, що цього року Україна відзначає низку важливих ювілейних дат. Зокрема це 30-річчя утворення Збройних Сил, 25-річчя Конституції, 75-річчя держпідприємства „Антонів“, ювілей Лесі Українки та 60-річчя Національної премії України ім. Тараса Шевченка.

„Символічно, що це відбувається у рік 30-річчя незалежності України. Це головні символи України – наша Конституція, наша армія, наша авіація, наша культура, наша премія імені Тараса Шевченка – премія кожного українця. Вітаю вас із цим ювілеєм“, – сказав В. Зеленський.

Національну премію України ім. Т. Шевченка 2021 року присуджено режисеру Валентині Васяновичу та художнику-постановнику Владленові Одуденку за фільм „Атлантида“. Письменниця Оксана Луцишина отримала премію за роман „Іван і Феба“, а журналіст Станіслав Асеев –

(Закінчення на стор. 14)

Щедрий дар канадського подружжя

Джеймс та Луїза Темертеї. (Фото: newpathway.ca)

Канадське подружжя благодійників українського походження Джеймс та Луїза Темертеї 27 травня передали організації „Допоможіть нам допомогти“ (Help us Help) 10 млн канадських дол. (понад 8 млн дол. США) на створення Фонду Темертея. Фонд буде використано для надання гуманітарної допомоги, організації ініціатив із

(Закінчення на стор. 11)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Відправили до Індії допомогу

КИЇВ. – 30 травня Україна відправила до Індії гуманітарну допомогу для боротьби з COVID-19, повідомила Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Літак вилетів з Києва до Делі. Перший рейс доправив постраждалому населенню Індії 184 кисневі концентратори. Другим рейсом буде передано ще 216 кисневих концентраторів. Гуманітарний вантаж супроводжують рятувальники. Індія залишається лідеркою за кількістю нових випадків COVID-19. (Радіо Свобода)

■ Вирушив потяг до Відня

КИЇВ. – „Укрзалізниця“ повідомила про запуск із 1 червня міжнародного рейсу, який з'єднає Київ, Будапешт і Відень. У зв'язку із стабілізацією ситуації з коронавірусом, „Укрзалізниця“ відновлює міжнародне сполучення за сприяння залізничних адміністрацій Австрії та Угорщини. Квитки на потяг можна придбати в міжнародних квиткових касах вокзалів. (Радіо Свобода)

■ Загибель української альпіністки

КИЇВ. – У Туреччині знайшли тіло зниклої української альпіністки Яни Кривошеї після тривалих пошуків в горах Анталії. Вона зірвалася зі скелі висотою 100-150 метрів. Тіло було в ущелині, яку не було видно рятувальникам, і дрони не могли туди пролетіти. Військовий літак із хорошою оптикою обстежив певну ділянку гори і в результаті її помітили і зняли звідти. Я. Кривошея прибула до Туреччини 1 травня з Одеси через Стамбул, самостійно вирушила на вершину гори висотою 1,715 метрів. 10 травня альпіністка не повернулася в Одесу, не скористалася раніше приданим квитком. Було офіційно повідомлено про її зникнення. До пошукової операції приєдналися альпіністи, поліція, жандарми, місцеві жителі. (Укрінформ)

■ „Укртатнафта“ забезпечить бензинами

КИЇВ. – У відповідь на інформацію про припинення постачання білоруської бензини в Україну акційне товариство „Укртатнафта“ 28 травня заявило, що може повністю забезпечити нестачу білоруської бензини на внутрішньому ринку. Останні роки залежність від поставок білоруської бензини на українському ринку становила близько 50 відс. При цьому „Укртатнафта“ забезпечувала внутрішній ринок бензинів до 43 відс. Збільшення виробництва бензинів в Україні призведе до відповідного збільшення виробництва дизельного пального і скрапленого газу. (Укрінформ)

■ Не голосували жодного разу

КИЇВ. – У травні 21 народний депутат жодного разу не взяв участь у голосуванні у Верховній Раді. Про це повідомив 31 травня Комітет виборців України. Серед них Юрій Бойко („Опозиційна платформа – За життя“), Сергій Львовичкін (ОПЗЖ), Антон Яценко („Батьківщина“), Ренат Кузьмін (ОПЗЖ), Федір Христенко (ОПЗЖ), Сергій Ларін (ОПЗЖ), Ілля Кива (ОПЗЖ). Були офіційно відсутні і, відповідно, не голосували Олександр Абдулін, Костянтин Бондарев, Сергій Соболев (усі з фракції „Батьківщина“), Вікторія Вагнер, Юлія Гришина, Олександр Куницький, Євгеній Шевченко (усі з фракції партії „Слуга народу“), Степан Івахів („За майбутнє“), Тарас Козак, Віктор Медведчук, Вадим Рабінович (усі – з ОПЗЖ), позафракційні Юлія Світлична і Євген Яковенко. Участь в усіх голосуваннях взяли лише 10 народних депутатів. Всього у травні відбулося шість пленарних засідань Верховної Ради, під час яких проведено 266 голосувань. (Укрінформ)

■ Утворено делегацію в ООН

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський 31 травня утворив делегацію України у складі трьох осіб для участі в Спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН проти корупції 2-4 червня в Нью-Йорку. Головою делегації Президент призначив голову Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Олександра Новікова, до її складу ввійшли заступник Постійного представника України при ООН Юрій Вітренко та заступник голови НАЗК Іван Пресняков. (Укрінформ)

Помер Михайло Слабошпицький

Київ. – 30 травня в столиці України помер, на 75-му році життя, український літературознавець, публіцист, громадський діяч і письменник, секретар ради Національної спілки письменників, лауреат Шевченківської нагороди Михайло Слабошпицький.

Це велика втрата для України і світового українства.

М. Слабошпицький залишив по собі вдячну пам'ять як редактор відділу критики газети „Літературна Україна“, головний редактор газети „Вісті з України“ і журналу „Вавилон-XX“, як перший голова секретаріату Всесвітньої української координаційної ради (1992—1998) і член Центральної ради Української національної партії „Собор“.

Від 1995 року він був виконавчим директором Ліги українських меценатів, директором книжкового видавництва „Ярославів Вал“, співголовою координаційної ради Міжнародного конкурсу української мови імені Петра Яцика.

У невтіншому горі залишилися дружина Світлана Короненко і син Мирослав і донька Іванна.

Редакція „Свободи“ від імені Українського Народного Союзу і всіх читачів висловлює родині

Михайло Слабошпицький

покійного і всім українцям глибоке співчуття з приводу відходу у вічність нашого полум'яного брата-українця Михайла Слабошпицького.

Вічна Йому пам'ять!

Редакція „Свободи“

Сенатори відвідали Україну

КИЇВ. – 2 червня Президент України Володимир Зеленський і Міністер оборони Андрій Таран зустрілися з делегацією Конгресу США: сенаторами Джін Шахін, Робом Портманом та Крістофером Мерфі. Під час розмови А. Таран поінформував американську сторону про безпекову ситуацію навколо кордонів України, перспектив її подальшого розвитку, а також про стан посилення оперативних спроможностей Збройних сил України.

У цьому контексті очільник українського оборонного відомства висловив вдячність США за всебічну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України, а також наголосив на важливості поглиблення двостороннього співробітництва за воєнно-політичним та військовим

(Закінчення на стор. 14)

СКУ закликає до мораторію на „Північний потік-2“

Світовий Конгрес Українців закликає Федеральний уряд та Демократичні партії Німеччини негайно запровадити мораторій на „Північний потік-2“. Російський газопровід, який має бути збудований в обхід східної Європи та матиме пряме підключення в Німеччині, плянується добудувати цього літа. Проект зустрів засудження в Європі та на міжнародному рівні як політична зброя Кремля, яка має на меті використати поставки газу для контролю над Україною та іншими східноєвропейськими країнами.

Зокрема, мораторій повинен дати можливість роз'яснити стратегічні наслідки „Північного потоку-2“, особливо щодо безпеки України та східноєвропейських держав – членів ЄС; провести

(Закінчення на стор. 14)

Сектор Гази залишили 109 біженців

КИЇВ. – 27 травня Президент України Володимир Зеленський привітав успішне повернення на батьківщину 109 українських громадян, які виявили бажання виїхати із Сектора Гази. Літак з ними приземлився у Києві. Разом з українцями було евакуйовано 13 громадян Молдови та четверо громадян Болгарії. Гуманітарна операція відбувалася в умовах збройного протистояння у регіоні. Як наголосив В. Зеленський, українці завжди можуть розраховувати на допомогу своєї країни, хоч би в якій ситуації вони опинилися.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Прибуття біженців до Києва. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Коронавірус: в Україні епідемічні показники покращуються

Зараження коронавірусом станом на 2 червня: у світі захворіли 172,005,375 осіб, померли 3,577,625 осіб, одужала 154,526,621 особа; у США захворіли 34,136,799 осіб, померли 610,438 осіб, одужали 27,940,918 осіб; в Україні захворіли 2,206,836 осіб, померли 50,857 осіб, одужали 2,062,572 особи.

* * *

Кабінет міністрів схвалив постанову про встановлення в Україні адаптивного карантину до 30

червня, встановлено чотири рівні епідемічної небезпеки та показники їх визначення. Станом на 31 травня згідно з інформацією Міністерства охорони здоров'я, в Україні всі регіони та Київ перебувають на жовтому рівні епідемічної небезпеки. У жодному регіоні не перевищено рівень госпіталізацій хворих на коронавірусну хворобу та показник

(Закінчення на стор. 14)

ПОГЛЯД

Бездіяльність – це гріх

Аскольд С. Лозинський

Найважливішим питанням для України є членство в НАТО. Для цього потрібні згоди з боку 30 країн – членів НАТО, які повинні надати Україні Плян дій щодо членства (ПДЧ). Саміт НАТО запланований в Брюсселі на 14 червня. До цього „Велика сімка“ проведе засідання в Лондоні 11 червня. На сьогоднішній порядок денний Саміту НАТО не включає обговорення ПДЧ для України.

Мені здається, що залишати Україну поза НАТО – це просто неправильно. Україна є демократичною країною, хоча і з проблемами корупції (кожна країна має певний рівень корупції), але з другим за величиною захисним фактором у Європі. Деякі члени НАТО, відверто, вибачте, є його членами лише від імені. Може тільки звернути увагу на двох останніх прийнятих членів: Чорногорія та Північна Македонія.

Я звернувся до Світового Конгресу України (СКУ) та, зокрема, до діяльних спільнот у США, Канаді, Німеччині, Франції, Угорщині та Бельгії, щоб просто написати листи своїм країнам для підтримки ПДЧ України. СКУ повністю промовчав щодо цього питання.

На жаль, це – не рідкість. СКУ – це переважно канадська структура, і не тільки з осідком, але переважною кількістю членів керівних органів. На мою думку, вже давно СКУ повинен перейти в Європу щодо осідку і менталітету. Протягом останніх 12 років з питань, що вимагають небагато, але певної ініціативи та відваги, але не дуже поважної, СКУ відсутній в дії. Насправді він діє, по суті, як міністерство українського уряду за згодою канадського уряду. СКУ приймає напрямок від обох. Можливо, як не дивно, він діяв таким чином навіть під час терміну президента Віктора Януковича.

У ці роки СКУ був і є дуже переплетений з американським Аналітичним центром, який, як правило, схильний до України. Через обидва банків-

ські рахунки проходить значна кількість грошей. На жаль, упродовж останніх кількох років, принаймні тричі, СКУ зазнавав фінансових недовірок у розмірі кількох сотень тисяч доларів щороку. Предметом Аналітичного центру є Атлантична рада, що базується у Вашингтоні, округ Колумбія. Прагнучи бути незалежною, Рада однак приймає вказівки Державного департаменту США та Центрального розвідувального управління, бо майже всі її службовці були або є емеритами Держдепартаменту чи ЦРУ.

Можна відвідати веб-сайт Атлантичної ради. Слова „ПДЧ НАТО Україна“ знайти не можна. У березні 2021 року був складений документ „Байден і Україна: стратегія нової адміністрації“. Серед авторів – Андрес Аслунд, Вільям Б. Тейлор та Джон Е. Герbst. У цьому документі йдеться про поглиблення інтеграції України з НАТО, посилюючись на Букарешт 2008 року, але автори пропонують тільки додаткову оборонну військову техніку, створення постійного навчального центру НАТО в Україні, посилення морської присутності НАТО в Чорному морі та надання Україні основного статусу союзника, що не входить до НАТО – все, крім членства в НАТО.

У 1940-1950-их роках Державний департамент США та ЦРУ пропонували українцям будь-яку підтримку, крім незалежності, оскільки це могло б образити великоросів. Сьогодні ПДЧ НАТО для України також образить великоросів, зокрема, Володимира Путіна.

Центральні парасолькові організації українців США, Німеччини та Франції були найбільш сприйнятливими та реагуючими. Німецька та французька підтримка, можливо, перебуває на початковій стадії, що вимагатиме також звільнення з посади Ангели Меркель та Емануеля Макрона через емеритуру чи програні вибори. Громада в Угорщині просто проігнорувала мій запит, і це розчарувало,

(Закінчення на стор. 7)

Агресора потрібно зупинити

Тарас Гаюн

Президент України Володимир Зеленський затвердив Стратегію деокупації та реінтеграції Криму, якою передбачається створення Кримської платформи. Так, Україна наполягає на демілітаризації півострова і окрема увага зосереджується на створенні міжнародної платформи, метою якої є повне звільнення окупованого Криму від Російської Федерації. Створену платформу вже підтримало більше десятка країн світу. Проте відчутна активізація РФ в проведенні заходів, спрямованих на протидію процесу створення Кримської платформи у різних країнах та міжнародних організаціях. З цією метою Москва використовує методи залякування, шантажу та підкупу іноземних партнерів.

Україна прагне, щоб світова спільнота розуміла окупацію Криму як міжнародний злочин, вчинений Росією, злочин, про який не можна мовчати та який не може залишитися безкарним. Саме тому, всіма можливими дипломатичними способами Україна прагне привернути увагу світової спільноти до деструктивних дій Росії як країни, що постійно порушує загальноприйняті норми міжнародного права. Так, українська делегація стала учасницею офіційного відкриття Щорічної наради з огляду імплементації зобов'язань держав-учасниць у людському вимірі ОБСЕ, що є найважливішим заходом з питань прав людини, верховенства права та демократизації в рамках ОБСЕ. У своїх виступах представники України наголосили на серйозних загрозах безпеці та правам людини на просторі ОБСЕ внаслідок агресії РФ щодо України, що несумісне з принципами ОБСЕ у сфері безпеки та співробітництва.

Безсумнівно, безвідповідальні дії РФ є абсолютно неприйнятними в Європі. Росія порушує норми міжнародного права, починаючи ще з 2014 року. Триває масштабна мілітаризація окупованої території, яка загрожує безпеці і стабільності всього регіону. Здійснюючи мілітаризацію Криму, Росія використовує його як базу для експансії на Балкани, Близький Схід та Середземномор'я. Росія також вчиняє масштабний воєнний злочин, системно змінюючи склад населення Криму, тим самим порушуючи Конвенцію про захист цивільного населення під час війни. Різке збільшення населення та масштабне військове будівництво призводять до знищення об'єктів культурної спадщини, варварської експлуатації водних ресурсів і перебоїв у постачанні води, знищення унікальної екосистеми Криму. Такі дії РФ є доказом того, що держава-окупант не зацікавлена в розвитку АР Крим з його природним потенціалом, а результатом її безвідповідальності може стати невідвротна шкода навколишньому середовищу та збитки для цивільного населення, що проживає на цій території.

Російська Федерація продовжує розгортати на території окупованого Криму додаткові наступальні системи озброєнь. Також ведеться активна робота щодо розміщення на півострові ядерної зброї та засобів доставки ядерних зарядів. Агресія Росії, окупація території та розвиток Росією наступальних ядерних програм з розгортанням їх складових на українській землі, безпосередньо порушують без'ядерний статус України, умови Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та штучно виводять Україну за межі цього договору.

(Закінчення на стор. 11)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Президент призначив стипендії

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський 28 травня призначив стипендії дітям журналістів В'ячеслава Веремія та Дмитра Лабуткіна, які загинули при виконанні професійних обов'язків. Стипендію призначено Максимові Веремію (2009 року народження) – синові журналіста В. Веремія, який загинув під час Революції Гідності в лютому 2014 року. Також стипендію отримала Кіра Лабуткіна (2010 року народження) – донька журналіста Д. Лабуткіна, який загинув під час проведення антитерористичної операції в лютому 2015 року внаслідок ворожого обстрілу біля Дебальцевого Донецької області. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

■ Викрили банду на Закарпатті

УЖГОРОД. – 31 травня в рамках спецоперації на Закарпатті силовики затримали учасників злочинної організації та повідомили про підозру семи особам за фактами незаконного позбавлення волі, розбоїв, незаконного заволодіння транспортним засобом. Мешканець Закарпаття організував стійке об'єднання, яке систематично займалося вчиненням тяжких та особливо тяжких злочинів на території області. Всі учасники злочинної організації володіють навичками бойових мистецтв та мають авторитет у злочинному середовищі регіону. Також у Львові та Мукачеві проведено 23 обшуки, задіяно 60 залог поліції. Під час обшуків вилучили понад 50 одиниць вогнепальної зброї, 15 одиниць автоматичної зброї, дві помпові рушниці, 26 пістолетів, понад 40 магазинів набоїв, пристрої для безшумної стрільби. Крім того, виявлено арсенал холодної зброї, тепловізори, радіостанції, gps-трекери, спецодяг та бронезилети, які використовувалися у злочинній діяльності. За місцем проживання учасників злочинної організації виявили швейцарські годинники, золоті прикраси, коштовності, валюту, шість транспортних засобів, які використовувалися під час підготовки та безпосереднього вчинення злочинів, а також наркотики. Підозрюваним загрожує до 15 років позбавлення волі із конфіскацією майна. (Українська правда)

■ Провели „Пробіг під каштанами“

КИЇВ. – До участі у благодійному „Пробігу під каштанами“ 30 травня зареєструвалися близько 11 тис. людей. Пробіг відбувся із дотриманням карантинних норм та обмежень: учасники пройшли перевірку температури, дотримувалися дистанції, старту були організовані хвилями. Загалом відбулося чотири заїги: „Дитячий пробіг“, „Спортивний пробіг“, „Пробіг мужніх“ і „Благодійний пробіг“. Усі зібрані кошти будуть спрямовані для пацієнтів Центру дитячої кардіології та кардіохірургії України. „Пробіг під каштанами“ став справжньою традицією столиці, яка несе добро, людяність, вміння радіти кожному дню і допомагати іншим. Допомогати рятувати маленькі серця. День Києва просто неможливо уявити без „Пробігу під каштанами“, до якого долучаються не тільки мешканці і гості Києва, але й учасники з інших міст та країн, – заявила ініціаторка та організаторка „Пробігу під каштанами“ Ірина Кузнєцова. „Пробіг під каштанами“ був започаткований у 1993 році і став традиційною частиною святкування Дня Києва. Організатори кажуть, що завдяки учасникам пробігу з 2002 року для дитячого кардіоцентру було придбане обладнання на 640 тис. дол. (Радіо Свобода)

■ Дітей запросили до табору

ВАРШАВА. – Об'єднання українців у Польщі (ОУП) та Українська скавтська організація в Польщі „Пласт“ 29 травня запросили українських дітей віком 7-11 років до новацького табору „Подорож часом“, який відбудеться 17-28 серпня на базі „Амоніт“. Табір відбудеться завдяки дотації Міністра внутрішніх справ і адміністрації, яку отримало ОУП у 2021 році та внесків учасників табору. Раніше українців віком 12-17 років запросили до юнацького табору „Мамаєва слобода“. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден вшанував полеглих героїв

АРЛІНГТОН, Вірджинія. — З нагоди Дня пам'яті 31 травня Президент Джо Байден відвідав Національний цвинтар в Арлінгтоні. „Ми є вільними, тому що вони були хоробрими“, – сказав президент. Він також згадав свого сина Бо, ветерана війни в Іраку, котрий помер від рака мозку в 2015 році. Згадуючи полеглих героїв, Джо Байден пригадав, що „ми шануємо їхню спадщину і їхні жертви. Вони жили для неї. Вони вмирали за неї. І ми як нація є навіки вдячні“. Секретар оборони Лойд Остін також промовляв. Він пригадав про „залишені родини, боротьбу яких триває довго після похоронів. Ми знаємо вашу жертву, але ми справді ніколи не відчуємо глибину втрати“. („USA Today“)

■ Німеччина не надасть зброї Україні

БЕРЛІН. — Міністер закордонних справ Німеччини Гейко Маас сказав, що надання зброї Україні не допоможе у вирішенні конфлікту. „Я переконаний, що конфлікт можна вирішити лише політичними засобами. Ми продовжимо цим керуватись у нашій співпраці з Україною, і це не зміниться: поставки зброї не допоможуть“, – заявив він 1 червня, відповідаючи на питання журналістів перед засіданням міністрів країн-членів НАТО. Раніше голова Партії зелених, опозиційної партії в Німеччині, Роберт Гібек заявив, що з його точки зору „нам важко відмовити Україні у зброї для захисту та самозахисту“. („Голос Америки“)

■ Росія причетна до захоплення літака

БРЮСЕЛЬ. — Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг сумнівається, що Росія не причетна до захоплення літака над Білоруссю. „Ми знаємо про дуже близькі відносини між Росією та Білоруссю, і тому складно уявити, що режим у Мінську міг зробити щось на кшталт цього без будь-якої координації з Росією“, – сказав він 28 травня. Білоруський військовий літак 23 травня примусив цивільний літак, що летів з Атен до Вільнюса, приземлитися в Мінську, щоб білоруське КГБ затримало пасажирів – опозиційного журналіста Романа Протасевича. Йому загрожує тривалий тюремний термін за організацію протестів проти режиму Олександра Лукашенка. (Радіо Свобода)

■ Президентом Ізраїлю обраний Ісаак Герцог

ТЕЛЬ-АВІВ. – Парламент Ізраїлю 2 червня обрав президентом країни досвідченого політика Ісаака Герцога. 60-річного політика підтримали 120 членів парламенту Ізраїлю, Кнесету. І. Герцог раніше очолював Лейбористську партію Ізраїлю та був лідером опозиції. На парламентських виборах 2013 року він програв прем'єр-міністрові Біньяміну Нетаньягу. На посаді президента І. Герцог змінить Реувена Рівліна, який має залишити президентське крісло наступного місяця. І. Герцог походить з відомої родини. Його батько Хаїм Герцог був Послом Ізраїлю в ООН до того, як був обраний президентом. Його дядько Абба Ебан був першим міністром закордонних справ Ізраїлю та посланником в ООН і США. Його дід був першим головним рабином країни. Президент у Ізраїлі має порівняно мало повноважень, його роля у парламентській республіці переважно церемоніальна. (Радіо Свобода)

■ Байден оголосив Місяць гордості

ВАШІНГТОН. — Президент Джо Байден видав прокламацію 1 червня, оголошуючи Місяць гордості для осіб нетрадиційної сексуальної орієнтації. Президент заявив, що з 1,500 осіб, призначених до різних федеральних агенцій в його адміністрації, майже 14 відс. належать до цієї категорії. Для прикладу він вказав на Секретаря транспорту Пітера Бутеджеджа та помічника Секретаря охорони здоров'я та соціальних служб Рейшел Левін. Першого дня на своїй посаді він видав розпорядження федеральним агенціям, щоб вони охороняли людей нетрадиційної сексуальності від дискримінації. Білий Дім також видав розпорядження, відкликаючи заборону попередньої адміністрації Дональда Трампа вивішувати кольорові прапори осіб нетрадиційної сексуальної орієнтації на посольствах США. („Reuters“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

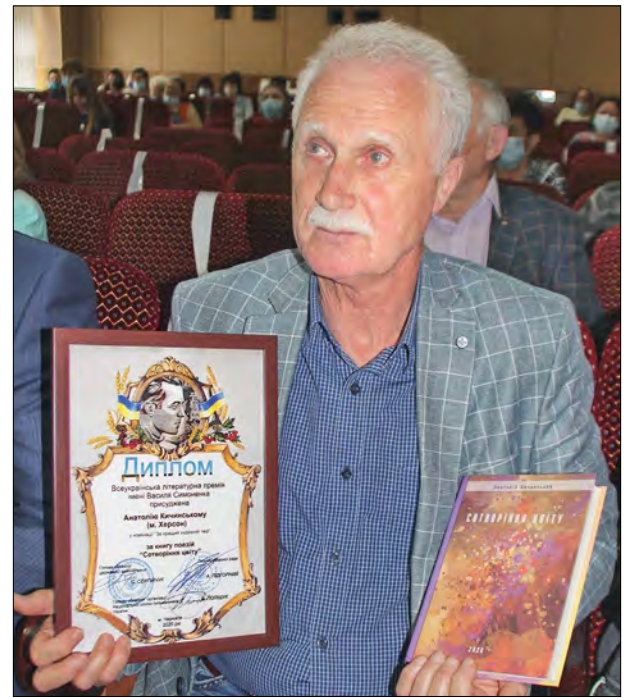
Присуджено премії імені Василя Симоненка

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Конкурсна комісія з присудження Всеукраїнської літературної премії ім. Василя Симоненка, встановленої Черкаською обласною радою та обласною адміністрацією за підтримки Національної спілки письменників України, Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка та Ліги українських меценатів з метою вшанування пам'яті поета-гуманіста В. Симоненка, популяризації його імені й творчості, для заохочення професійних і непрофесійних літераторів до творчих пошуків у галузі літератури, до написання високохудожніх літературних творів громадянського звучання, спрямованих на побудову незалежної демократичної України, підбила підсумки конкурсу на здобуття премії у 2020 році.

Лавреатами премії ім. Василя Симоненка визнано в номінації „За найкращу першу поетичну збірку“ Андрія Шийчука (Чернівці) за збірку поезій „Кахлі“; в номінації „За найкращий художній твір“ Анатолія Кичинського (Херсон) за книгу поезій „Сотворіння цвіту“.

27 травня в Черкаській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Т. Шевченка відбулося вручення премій переможцям. А. Шийчук не міг прибути у Черкаси на вручення премії (він живе і працює в Познані, тож вручення відбулося А. Кичинському).

Лавреат премії ім. Василя Симоненка Анатолій Кичинський. (Фото: Олександр Костирко)

Після нагородження А. Кичинський подякував присутнім за нагороду та прочитав вірші з своєї книжки.

Музей мініатюр поповнили нові експонати

Музей мініатюр у Кам'янці-Подільському поповнився новими експонатами. (Фото: Кам'янець-Подільська міська рада)

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, Хмельницька область. – У Музеї мініатюр „Замки України“ з'явилися мінікопії двох фортець та трьох залізничних вокзалів, повідомила 30 травня Кам'янець-Подільська міська рада. Нові експонати гармонійно доповнили виставку, яка тепер зосереджує в одному місці багато знаних туристичних об'єктів України. Зокрема, в експозиції з'явилися мінікопії

фортець Тустань і міста Хуст, а також трьох залізничних вокзалів: станції Карпати, Татарів та Чернігівський вокзал. Між усіма залізничними станціями курсує мініатюрний потяг. Нові експонати створили автор проекту Євген Ненашев, його партнер Олексій Смольський та архітектори Дмитро Гальченко і Василь Франчак.

Укрінформ

Провели конкурс „Писанка для Папи“

РИМ. – 28 травня Асоціація „Ucraina CreAttiva APS“ оголосила результати Міжнародного конкурсу дитячого малюнку у Римі „Писанка для Папи“, до якого було запрошено українських дітей. Конкурс проводили за підтримки Посольства України при Святому Престолі (Ватикан) і Посольства України в Італії у рік 20-річчя візиту Святого Івана Павла II в Україну та 85-річчя Папи Франциска. На конкурс надійшла 551 робота.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Найстаріше козацьке кладовище стало пам'яткою

Впорядкування козацького кладовища. (Фото: Фейсбук)

Світлана Орел

ОДЕСА. – Міністерство культури та інформаційної політики України занесло найстаріше козацьке кладовище Одеси до Державного реєстру нерухомих пам'яток. Тепер цей об'єкт культурної спадщини отримав статус пам'ятки історії місцевого значення, що підтверджено наказом міністерства від 26 квітня 2021 року. Наразі це – єдине кладовище Одеської області, яке занесене до реєстру й офіційно має охоронний статус. Про це повідомила заступниця директора департаменту культури, національності, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної адміністрації Ярослава Різників, яка розповіла: „Куяльницьке козацьке кладовище вважають найстарішим в Одесі. Його засновано наприкінці XVIII ст. непода-

лік Хаджибейського лиману. Воно займає 16 гектарів на схилі Шкодової гори та розташоване на території колишнього поселення Куяльник, звідки й походить назва. Його також називають Сотниківським на честь похованої тут родини козака Сотниченка та поховання козаків Сотниківської Січі.

Одна з найдавніших могил на цвинтарі датована 1791 роком, тобто за кілька років до того, як місто на березі Чорного моря отримало назву Одеса. Історики вважають, що це кладовище було створено у 1775 році, одразу після ліквідації Запорізької Січі.

Першим на Куяльницьке кладовище як на предмет культурної спадщини звернув увагу археолог

(Закінчення на стор. 7)

Випуск у Школі шляхетних панянок

ЗАЗДРІСТЬ, Тернопільська область. – 30 травня в Музейно-меморіальному комплексі „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа відбувся урочистий випуск першої на Тернопільщині Школи шляхетних панянок.

Молебень відслужили парох Заздрітської громади Української Греко-Католицької Церкви о. Андрій Козак і о. Іван Коляса, священник Православної Церкви України, котрі благословили присутніх та привітали панянок з успішним закінченням школи.

З вітальним словом до присутніх звернулася Директорка школи Данута Іванкович, яка розповіла: „Мрія заснувати Школу шляхетних панянок зродилася близько 15 років тому, а знайшла своє втілення в жовтні 2020 року“.

Вона подякувала усім причетним до успіху шко-

Випускниці Школи шляхетних панянок.

ли, серед них – директорка Заздрітської школи ім. Йосифа Сліпого Ольга Шеліга, колишній директор Терновлянського фахового коледжу культури і мистецтва Микола Віннічик, викладачки коледжу Ірина Краківська, Наталія Холод, Надія Семців, Олена Ткачук, які впродовж шести місяців ділились з дівчатами своїми знаннями і вміннями.

У своєму слові до присутніх заступниця голови Микулинецької селищної громади Марія Шурко висловила сподівання, що школа матиме подальший розвиток. З вітальним словом виступили М. Віннічик, О. Шеліга.

З нагоди випуску вихованки підготували святкову програму, до якої увійшли деклямації віршів, пісенні композиції, виконання вальсу, показ моди. На закінчення всім панянкам було вручено

Виступ на випуску Школи шляхетних панянок.

(Закінчення на стор. 13)

АМЕРИКА | СВІТ

■ У пошуках джерел коронавірусу

ВАШІНГТОН. — Коли коронавірус поширювався у США весною 2020 року, група високопосадовців з національної безпеки підозрювали, що вірус SARS-CoV-2 виник у Вуганському інституті вірусології в Китаї. У квітні 2020 року тодішній Президент Дональд Трамп публічно висловив цю гіпотезу, називаючи коронавірус „китайським вірусом“. Але тепер Президент Джо Байден 26 травня приголомшив фахівців з безпеки й здоров'я, коли оголосив, що принаймні деякі „елементи“ розвідки США „схиляються“ до цієї думки. Він наказав розвідувальним агенціям „подвоїти свої зусилля, щоб зблизитися до певних висновків“ про джерело пандемії. Вони мають здати звіт до 90 днів. („The Washington Post“)

■ Китай скритикував Байдена

ПЕКІН. — Китай скритикував Президента Джо Байдена 27 травня за його намагання знайти джерело коронавірусу. Представник Міністерства закордонних справ Жао Ліджіан назвав розвідувальні агенції США „ненадійними“, Посольство Китаю у Вашингтоні також гостро скритикувало „наклепницьку“ кампанію і „перенесення вини“, а теорію про витік коронавірусу з китайської лабораторії назвало „конспірацією“. Деякі світові провідники й науковці звинувачують правлячу Комуністичну партію Китаю у приховуванні спалаху коронавірусу ще в 2019 році. Китайські державні засоби масової інформації повторили заяви уряду і також вказали на біологічні лабораторії США, повторюючи теорії, не підкріплені жодними доказами. („NBC News“)

■ Міністер фінансів України у Вашингтоні

ВАШІНГТОН. — Заступник Секретаря скарбниці США Валі Адеємо зустрівся 1 червня у Вашингтоні з Міністром фінансів України Сергієм Марченком. Департамент фінансів видав заяву, кажучи, що В. Адеємо „підкреслив, що Сполучені Штати залишаться партнером України в час, коли вона впроваджує реформи, щоб робити свою економіку конкурентоспроможною та стійкою“. Вони обговорили важливість програми структурних реформ в Україні. Це необхідно для відновлення позичкової програми Міжнародного валютного фонду для України в сумі 5 млрд дол. („Reuters“)

■ Скасовано запланований „Сад героїв“

ВАШІНГТОН. — Президент Джо Байден відкликав розпорядження колишнього Президента Дональда Трампа про створення скульптурного „Національного саду американських героїв“. Це рішення Джо Байдена з 11 травня було одним з понад 40 розпоряджень, які відкликають різні рішення його попередника. Сад мав бути в Національному меморіалі „Мавнт Рашмор“, де в Чорних горах вирізьблені колосальні статуї президентів Джорджа Вашингтона, Томаса Джеферсона, Абрагама Лінкольна й Теодора Рузвельта. У своїй промові з нагоди Дня Незалежності у липні 2020 року Д. Трамп вичислив понад 30 героїв для вшанування. Серед них були засновники США, піонери в ділянці громадянських прав, винахідники, мандрівники й президенти. Список включав Дж. Вашингтона, Т. Джеферсона, Джана Адамса, Джеймса Медісона, А. Лінкольна й Рональда Рейгана, видатних афроамериканців, таких як Мартин Лютер Кінг, провідну діячку за права жінок Сузен Б. Ентоні, членів Верховного суду Антоніна Скалію і Рут Гінзбург, генералів Джорджа Патона і Дагласа МекАртура, астронавта Ніла Армстронга та противника рабства Геріету Табмен. Також було включено негромадянина США, котрі відіграли поважну роль в американській історії, наприклад Христофор Колумб, або французький офіцер Маркіз де Ля Фает, котрий воював в Американській революції. Д. Трамп засудив осквернення й повалення історичних статуй демонстрантами за расову справедливість і проти поліційної брутальності. („Business Insider“)

Хто чого чекає від зустрічі Байдена з Путіним?

Через два тижні, 16 червня, в Женеві, Швейцарія, відбудеться зустріч Президента США Джоозефа Байдена з Президентом Росії Володимиром Путіним. Подія, певна річ, важлива, попри те, що вона не буде у ті дні ні єдиною, ні центральною: американський керівник прибуде до Європи з метою участі в саміті НАТО. Все ж американсько-російські взаємини належать, з відомих причин, до постійно обговорюваних тем міжнародного життя. Нині особливої цікавості до цих взаємин додає намагання політиків і політичних експертів відгадати, як поведе себе щодо Москви нова адміністрація Білого Дому.

В якійсь мірі це з'ясовує недавня (20 травня) двогодинна зустріч у Рейк'явіку, Ісландія, Державного секретаря США Ентоні Блінкена з очільником російської дипломатії Сергієм Лавровим. Е. Блінкен тоді сказав, що Америка розраховує „на стабільні і передбачувані стосунки“ з Росією, але водночас підкреслив, що „Вашінгтон завжди буде готовий відповісти, якщо Москва діятиме агресивно щодо США чи їхніх союзників“.

З підсумкової заяви Держдепартаменту відомо, що окремо йшлося і про американську стурбованість концентрацією російських військ біля кордонів України, і про принципове невизнання російської анексії українського Криму, і про рішучість американської сторони в політично-дипломатичному обстоюванні територіальної цілісності України.

Тим часом ні в повідомленні російського Міністерства закордонних справ, ні в заяві міністра С. Лаврова не було найменшої згадки про те, що в Рейк'явіку говорилося про Україну. Москва вперто робить вигляд, що до українських справ вона ніяк не причетна, і що війна на Донбасі – то внутрішня проблема України.

Натомість С. Лавров, як він це уміє, в розмові з журналістами зобразив Росію супервпливовою державою, без якої не може бути вирішене жодне складне міжнародне питання, і саме цим пояснює, що його розмова з Держсекретарем Е. Блінкеном була „конструктивною“.

Коментатори пов'язують цей „конструктивізм“ з несподіваним рішенням адміністрації Президента Дж. Байдена обмежити санкції, попередньою ціллю яких було стримати добудову російського газопроводу „Північний потік-2“ до Німеччини. Таким чином, виникає очевидна непослідовність з боку США, які весь час, і за Д. Трампа, і за Дж. Байдена, цілком справедливо наголошують на тому, що „Північний потік-2“, у випадку його добудування, спричинить великі загрози не лише для України і Польщі, але для всієї Європи.

Вповні є ймовірним, що це питання матиме місце в порядку денному зустрічі в Женеві. Україна розраховує саме на це. Але, знов таки, Кремль у своїх останніх заявах намагається впевнити, нібито Росія має у світі такий самий вплив, як і Америка, тому президенти говоритимуть „про дальший розвиток російсько-американських взаємин, проблеми стратегічної стабільності і взаємодію у боротьбі з коронавірусом“.

Насправді Путін тому й згодився їхати до Женеві, що це для нього рідкісна нагода знову накинути Америці і світові думку з хворої імперської голови, що колишні радянські республіки мусять залишатися в орбіті російських інтересів і російського впливу. Зокрема й особливо – Україна. Чи у відповідь почує він недвозначне „Ні!“?

Як бачить женецьку зустріч американська сторона, певне уявлення дає заява пресової секретарки Білого Дому Дженніфер Псакі: „Це життєво важлива складова захисту американських інтересів, можливість порушити питання, що турбують нас і, знову ж таки, можливість рухатися в сторону більш стабільних і передбачуваних взаємин з урядом Росії. Ми не зустрічаємося з людьми тільки тоді, коли ми з ними згодні. Важливо спікуватися з керівниками країн, коли у нас є низка розбіжностей, як це відбувається з російськими керівниками“.

Швидше за все, візита Дж. Байдена до Європи виявиться набагато цікавішою і важливішою, ніж американсько-російська зустріч, адже від політичного світогляду Америки і її практичної політики, її погляду на майбутнє людства завжди багато залежало і залежить нині.

ІСТОРІЯ

Брат мій – ворог

Світлана Орел

9 квітня у „Свободі“ було поміщено статтю Михайла Шитка про Златопільську гімназію, де згадується один із Холодноярських отаманів Олександр Кваша. Його правнук – мій однокласник Віталій Кваша. Надсилаю вам його спогад про отамана, який вдалося почути від старшого родича.

У Златополі (нині частина Новомиргорода) на Кіровоградщині проживає позашлюбний син Василя Кваші, рідного брата отамана Олександра Кваші – Анатолій Розгоненко, 1925 року народження. Я відвідав його, коли їздив до матері на гробки.

Я показав фотографію отамана Кваші, опубліковану в книзі Романа Ковалюка. Анатолій сказав, що це – Олександр, а не Василь. Василя Квашу він знав, йому лише сказали, що це – його батько. Але Василь не був отаманом, він помер після війни, похований у Златополі (могила збереглася). Анатолій з батьком не спілкувався, бо не любив його.

Отаманом був Олександр Миронович Кваша – про це зазначено й у родоводі, який накреслив його молодший брат Василь Кваша. Мали вони й брата Григорія, офіцера царської армії, по поразці Визвольної боротьби він опинився в Польщі, його подальша доля – невідома.

Анатолій знав сестру отамана Оксану та братів – Івана (чекіста) і Богдана-Зіновія (найменшого, 1902 року народження). Про отамана Квашу найбільше розповів Іван.

Іван-чекіст працював у Кам'янці. Коли з'їжджали до матері в Розливу, влаштовували бійки і стрілянину, хоч і брати були, але вороги. Щоб насолити братові-чекістові, Сашко як заскочить з лісу до матері, свій брудний одяг зніме, а Івановий надягне. Злість Івана можна уявити...

Про отамана Анатолій знає і від відомого у Златополі лікаря Гольберта. Неодноразово Розгоненко (прізвище материне) лікувався в нього в радянські часи, проходив плянове обстеження як ветеран війни. Цей лікар був прихильний до всіх Квашів, лікував без черги, нічого з них не брав. Мого діда Івана врятував від туберкульозу. А все тому, що своїм життям він зобов'язаний отаманові Кваші – той виміняв Гольберта за вола в іншого отамана Ларіона Загороднього, коли той хотів його за щось повісити.

Отамани не мирилися між собою, причиною конфліктів стала економія в родинному селі Л. Загороднього Кошарки (тепер Йосипівка Новомиргородського району Кіровоградської області). Л. Загородній вважав її в межах свого впливу. А О. Кваша теж туди заїжджав – то худобу брав, то продукти.

Олександр часто гостював у заможних селян Рейментарівки (тепер село Дібрівка) Дебелого і Зеленого. Ті самі запрошували отамана, щоб ніхто їх не кривдив. Був Олександр і того дня в Рейментарівці. Операцією командував чекіст Пасека. Він знав, що отаман лікується у Дебелого. З отаманом була медсестра загону, здається, Віра, коханка Олександра, сестра вчительки з Кам'янки.

Щоб виманити Квашу з будинку, чекісти інсценували за селом бійку нібито між козаками і чекістами. Кілька осіб примчали до отамана із проханням допомогти вивести хлопців у ліс, а то їх переб'ють. Віра не хотіла пускати Олександра – видно, серце віщувало щось недобре, але він повірив провокаторам і поїхав. Коли ж його взяли в кільце, отаман зрозумів, що це пастка, і пустив кулю собі в голову.

На місці трагедії побував Іван Кваша, мабуть, для впізнання тіла, а може, й він був у загоні Пасеки від самого початку операції.

Чекісти кілька днів возили тіло отамана по селах, щоб показати, яка сильна і непереможна влада, а златопільська районна газета „Штурм“ опублікувала статтю „Забито отамана банди Квашу“.

Багато ще розповідав Анатолій, зокрема і про Чорного Ворона, який товаришував з Олександром Квашою. Виявляється, що Іван Кваша очолював групу чекістів, які їздили в ліс на переговори до Чорного Ворона із пропозицією здатися. Це було біля монастиря – чи Лебединського, чи Мотриноного. Іван розповідав: як прийшли – назустріч монашка, в руках дві груші. Її запитали, як знайти Чорного Ворона. Відповіла, що все, що я можу, так це дати вам одну грушу, більш нічого не знаю. Коли під'їхали дорогою на узлісся, шлагбаум було піднято, тільки вони заїхали до лісу, шлагбаум одразу опустився. Це їх насторожило. Трохи проїхали, як раптом звідусіль вискочили козаки. Оскільки в депутатії був білий прапор, козаки їх не зачіпали, провели до Чорного Ворона, але він від пропозиції відмовився.

Анатолій Розгоненко жалкує, що свого часу в Івана Кваші не все розпитав про свій рід. До речі, Анатолій брав участь у похороні Івана в Розливі, знає, де той похований.

Мені Анатолій сказав, що я спізнався. Недавно померли два чоловіки, які були в загоні Ларіона Загороднього. Вони б розповіли...

Також Розгоненко згадав, що його знайома, Павліна Гончаренко, вийшла заміж у Бандурово, і коли приїздила у Златопіль, то розповідала, що в Бандурово живе син отамана – прізвище Кваша, по батькові Олександрович. Вона його бачила. Ім'я Розгоненко не запам'ятав. Хотілось би, звичайно, знайти його.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Видатні українці з Миколаєва

Після 30 років розбудови відродженої України пора слідом за декорумізацією нарешті розпочати дерусифікацію української історії. Мешкаю в Миколаєві від 1976 року, коли теперішні керівники міста та області ще не народились. Але від того часу й донині лунають міти про „ісконно рускій город“, про заснування росіянами міста корабелів посеред нічийних степових чорноземів та інші брехливі дурниці.

Отож, долаймо стереотипи, нав'язані Москвою. Вітовка, нині – Корабельний район Миколаєва, був заснований очільником Великого князівства Литовського (спільної держави трьох націй) Вітовтом в 1415 році. Мешканці Вітовки (Миколаєва), Дашіва (Очакова), Соколика (Вознесенська) чи Кочубеїва (Одеси), як і військові Вітольда, під час суперечок користувались як правовим джерелом „Руською правдою“, остаточною редакція котрої була закінчена в XII ст., звісно, тогочасною українською мовою. Тією ж українською мовою, а не російською, якої ще не існувало, або польською, литовською чи білоруською, було пізніше укладено кодекси, відомі як три Литовські статуту (1529, 1566, 1588 роки). Українська мова в Миколаєві лунала попри шалені заборони, й пізніше, під час чергової спроби відродити українську державу в 1917-1919 роках. Наразі непересічні особистості, котрі відкрито сповідували проукраїнські погляди, заслуговують на повагу, а не на забуття. Суто в абетковому порядку нагадаю про людей, які на це заслужили, котрі і володіли українською мовою, і пропагували її.

• Софія Богданович (1824-1898), донька Петра Богдановича, дружина Миколи Аркаса, унікальна українка – російського адмірала, військового командира Миколаєва, розмовляла з дітьми виключно українською мовою, виховуючи українських патріотів.

• Микола Аркас (1853-1909), автор першої української опери, першої книжки історії для школярів „Історія України-Руси“, який в лютому 1907 року заснував в Миколаєві „Просвіту“. М. Аркас ходив по Миколаєву у вишиванці тоді, коли про „паради вишиванок“ ще ніхто ніде не чув, за власні кошти утримував українські театральну трупу, хор, початкову школу.

• Микола Аркас молодший (1889-1939), єдиний генерал-хорунжий

військ УНР, який народився в Миколаєві, визначний діяч Карпатської України, ОУН.

• Сергій Гайдученко (1866-1922), правник, археолог, що неодноразово обирався гласним Миколаївської міської думи, засновник Миколаївського міського природно-історичного музею, якому він безоплатно передав родинну колекцію старожитностей. Григорій Ге (1830-1911), археолог, драматург, письменник, брат українського художника Миколи Ге, як і Аркаси та Гайдученки, брати Ге належали до миколаївської „Просвіти“.

• Володимир Даль (1801-1872) подарував росіянам словник їхньої мови, словник української мови не видрукував, хоча довго готував. Прожив в Миколаєві 11 років. На старому цвинтарі міста поховано його батька Йогана Даля та рідного брата Карла Даля.

• Василь Каразін (1773-1842), засновник Харківського університету, вчений, помер у Миколаєві, похований також в Миколаєві.

• Микола Леонтович (1876-1937), засновник Миколаївського зоопарку, який постав з його приватної колекції. Дзвіниця найбільшої української церкви міста (ікони Кашперівської Божої Матері) була також виготовлена на особисті кошти М. Леонтовича, який від 1908 до 1917 року був Миколаївським міським головою. Більшовики закатували М. Леонтовича в 1937 році, місце поховання невідоме.

• Андрій Покровський (1862-1944), адмірал фльоти УНР (в 1913 році керував будівництвом на Миколаївському заводі „Наваль“ першого в світі підводного човна „Краб“), в 1918 році за його наказом було створено Миколаївську бригаду морської піхоти УНР. А. Покровський, представник старовинного козацького роду, є засновником української морської піхоти.

• Михайло Римський-Корсаков, адмірал, один з керівників української фльоти в часи УНР, походив з козацького роду Корсаків, які в російській імперії спочатку стали Корсаковими, а далі писались, як Римські-Корсакови. М. Римський-Корсаков в 1900 році закінчив Миколаївську морську академію, утворену на базі штурманського училища, в 1918 році був командувачем військового порту Миколаєва, що перебував у складі УНР.

Ян Чарнецький
Миколаїв

Бездіяльність...

(Закінчення зі стор. 3)

оскільки там потрібно зробити багато роботи. Лідер Угорщини Віктор Орбан набагато більше стоїть за Росію, ніж за Україну. На жаль, українське керівництво там більше угорське, ніж українське. Українська бельгійська громада просто спляча, але, чесно кажучи, це не має великого значення, оскільки Бельгія навряд чи є лідером, за винятком того, що вона забезпечує місце проведення.

Я маю надію, що принаймні Брюсельський саміт розпочне заново

дискусію щодо ПДЧ України до НАТО, який, по суті, перебуває в стані неактивності з Букарешта 2008 року. Урок тут полягає в тому, що це питання заснуло, оскільки світова спільнота побоюється В. Путіна і, отже, не бажає протистояти йому. Це – форма заспокоєння. Україна виявилася менш сильною у своїх домаганнях, а світова спільнота української діяспори була дуже обережною і керувалась тільки вказівками від своїх обережних заспокійливих керівників країн. Тим не менше, утримувати Україну від НАТО – це неправильно, і стояти, засвідчуючи це зло і нічого не робити, є гріхом.

Дивна кар'єра заступника Табачника

Громадська студентська організація „Червоний Губер“, провівши власне розслідування, знайшла в Євгена Сулими – колишнього заступника Міністра освіти й науки Дмитра Табачника – російське громадянство, майже п'ять біткоїнів та незадекларований маєток під Києвом.

Після революції 2014 року заступник Д. Табачника переїхав до Москви, де працював у Московському державному університеті.

Внаслідок проведеного розслідування студентською громадською організацією „Червоний Губер“ у чиновника часів Віктора Януковича виявили російський паспорт та авто Audi A5, яким він пересувався, проживаючи в Москві. До столиці Російської Федерації Є. Сулима переїхав після подій 2014 року й став професором МДУ. Паспорт отримав у 2016 році.

Одночасно з іншими представниками „режиму Януковича“ у 2019 році сім'я Сулими повернулася до України. Є. Сулима став директором

інституту в Університеті державної фіскальної служби, а його дружина Лілія стала начальницею ірпінської податкової інспекції.

До того ж Є. Сулімі за рішенням суду поновили статус члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук. Позбавили його цього статусу більшістю голосів, бо той хотів долучитися до Російської академії наук.

Також вдалося виявити й великий маєток із власним озером та фонтаном, що був записаний на доньку Є. Сулими, коли їй виповнилось 17 років.

Є. Сулима володіє 4,7 біткоїнами та грошовими та рухомими активами вартістю понад 50 млн грн.

Відповідно до коментарів у соціальних мережах, він усе ще активно підтримує Дмитра Табачника та хотів би бачити його на посаді ректора Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Володимир Ксеніч,
Київ

Навколо не полум'я – тині!

Навколо не полум'я – тині!
Не іскри палючі, а тлін!
І це – коли йде воскресіння?
Державотворіння з руїн?
Охлялі, байдужі, мізерні...
Як гнойовики, слимаки...
А спереду ж – терні і стерні
І вістря секір і сокир!
Навколо – не люди, а плями!
Навколо – не криця, а скло...
Сповзають без тям до ями.
А треба ж – злітати!
В сідло!
А треба ж злітати – у небо!
„Я спробую!“ – каже амеба.
А там, десь на сході Донбасу,
У пеклі, в геєні, в огні

Олекса Різників

Новітня гартується раса
Крицево-шляхетних синів!

Олекса Різників,
Одеса

Найстаріше...

(Закінчення зі стор. 5)

та директор Одеського історико-археологічного музею Михайло Болтенко. У 1920-их роках в районі Шкодової гори він проводив розкопки і зазначив цвинтар. Пізніше краєзнавець Роман Шувалов не лише проінспектував цвинтар, але й видав у 1992 році брошуру з описом могил, малюнками та позначками з розташуванням. Згодом цим питанням займався Ігор Сапожніков, який узагальнив свої дослідження у праці „Кам'яні хрести Степової України: (XVIII-перша половина XIX ст.)“, виданій в 1997 році.

Дослідники були переконані, що на цвинтарі ховали спочатку вихідців із Запорізької Січі, які тут оселилися після її ліквідації, а згодом і чорноморських козаків та тих, хто не пішли на Кубань у 1792 році. Вони отримали назву „нерубаї“, оскільки царат примушував їх роззброїти й скласти присягу, що вони ніколи не будуть воювати проти царя. Так і жили нерубаї у поселеннях, які з часом отримали назву Нерубайка (Нерубайське), Усатівка (Усатово).

Саме їх руками добувався черепашник для будівництва військової гавані, а згодом і міста Одеси.

Катакомби давали непоганий прибуток, козаки возили черепашник до міста на возах (біндюгах), котрі в старі часи возили гармати. Згодом, коли порт і місто розрослись, козацькі біндюжні громади працювали в порту, перевозючи вантажі.

На Сотниківському цвинтарі, зокрема, поховані власники великих мереж копалень, в яких добували черепашник, козаки-нерубаї Шмигора та Гетьманенко. Загалом на цвинтарі понад 500 поховань, близько 200 увінчані кам'яними хрестами. Часто це мальтійські хрести.

У метричних книгах із 531 запису про поховання 347 мали суто українські прізвища. Історик припускав, що це прізвища нащадків запорозьких полкових старшин, гетьманів, генеральних осавулів. Це підтверджується й тим, що в той час виготовлення кам'яних надгробків коштувало недешево, тому їх могли собі дозволити лише заможні люди. Звичайним смертним на могилі встановлювали дерев'яний хрест. Для Одеси це не лише історична пам'ятка, але й приклад народного мистецтва“.

ВЕЛИКА ЕКОНОМІЯ ПІДТРИМКА МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДОСТУП ДО SUMA FCU СКРІЗЬ

Історично SUMA FCU забезпечує найвищі ставки на заощадження та найнижчі відсотки - на позички. Ми скасували додаткові збори (на відміну від великих банків*) для того, щоб допомогти Вам на Вашому фінансовому шляху. Пам'ятайте: будучи членом нашої кредитної спілки, ви також є одним з її власників!

Крім того, будучи членом SUMA FCU, ви безпосередньо підтримуєте наші місцеві церкви, громадські й молодіжні організації, ЗМІ та культурні установи, дозволяючи їм продовжувати свою важливу роботу, навчаючи та підтримуючи наші сім'ї та друзів. З часу нашого заснування наше членство дозволило SUMA FCU пожертвувати понад п'ять мільйонів доларів на підтримку місцевих громадських організацій та установ.

Відвідайте наші місцеві філії або безпечно скористайтеся мобільними банківськими програмами вдома, в дорозі чи в будь-якій точці світу. Переказуйте гроші, здійснюйте платежі або депозити швидко та надійно! Тисячі безкомісійних банкоматів, наші низько відсоткові та високо винагородні кредитні/дебетні картки та електронні «гаманці», дозволяють Вам отримати безперервний доступ до готівки.

Ми також активно захищаємо вашу конфіденційність і гарантуємо недоторканність Вашої особистої інформації для сторонніх осіб чи організацій.

**У ВАС ВИНИКЛИ ЗАПИТАННЯ?
МИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ ДО ВАШОГО ДЗВІНКА,
ЕЛЕКТРОННОГО ЛИСТА АБО СМС,
АБИ ДАТИ ВАМ ЧІТКУ Й ВИЧЕРПНУ ВІДПОВІДЬ!**

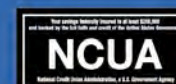
ВІДДІЛИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ СУМА

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

SUMAFCU NMLS# 527694

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Чолій зустрівся з Саакашвілі

Учасники онлайн-зустрічі Євгена Чолія з Михайлом Саакашвілі. (Фото: „Україна-2050“)

КИЇВ. – 31 травня відбулася онлайн-зустріч президента громадської організації „Україна-2050“ Євгена Чолія із головою Виконавчого комітету реформ Національної ради реформ України Михайлом Саакашвілі для обговорення потреби конкретних реформ в Україні та співпраці в цьому питанні.

Ця зустріч відбулася внаслідок доручення Офісу Президента України Виконавчому комітету реформ розглянути і дати відповіді „Україні-2050“ на її звернення до Президента Володимира Зеленського про потребу термінових реформ для залучення інвестицій в Україну та її готовність допомогти у здійсненні комплексної судової реформи; сприянні роботі та незалежності антикорупційних органів; прийнятті відповідних законів, що зменшують доступ до державних коштів для олігархічних кланів; реструктуризації правоохоронних органів з метою усунення надмірного втручання у бізнес і зменшення регуляторних норм та бюрократії для бізнесу.

Під час зустрічі М. Саакашвілі представив склад і діяльність Національної ради реформ, яку очолює Президент України В. Зеленський, а також Виконавчого комітету реформ і громадської організації „Офіс простих рішень та результатів“, які він очолює особисто. Експерти цієї неприбуткової громадської організа-

ції готують пропозиції для президента та членів Національної ради реформ України. М. Саакашвілі наголосив, що пропозиції були розроблені до Митного кодексу України, Кодексу законів про працю України і Кодексу приватизації, а також про боротьбу з корупцією шляхом оприлюднення корупційних схем. Він також заявив, що експерти Офісу простих рішень та результатів провели дослідження та підрахували, що Україна щорічно втрачає понад 37 млрд дол. внаслідок корупції.

Є. Чолій представив склад і діяльність громадської організації „Україна-2050“, повідомив про створення її Постійної міжнародної місії медіа-моніторингу щодо дезінформації відносно України та української діаспори. Він також наголосив на потребі термінових і відчутних реформ для залучення інвестицій в Україну, починаючи від судової реформи, та конкретних дій, щоб значно зменшувати рівень корупції в Україні.

Насамкінець, було узгоджено регулярно проводити такі зустрічі, щоб обговорювати конкретні реформи і шляхи поборення корупції в Україні.

У зустрічі брали участь виконавчий директор громадської організації „Україна-2050“ Мирон Найда і виконавчий директор громадської організації „Офіс простих рішень та результатів“ Марія Барабаш.

„Україна-2050“

Вшанували пам'ять полеглих воїнів

Ветерани біля Дзвону свободи. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

САВТ БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – 31 травня відбулось урочисте відзначення Дня пам'яті біля пам'ятника Українським американським ветеранам (УАВ) в Савт Бавнд-Бруку. Поминальний молебень відслужив Митрополит Української Православної Церкви США Антоній з участю священників і студентів Української православної семінарії св. Софії. Промовляли Владика Антоній і про-

відники УАВ Анна Кравчук і Матвій Кузяк. До обеліска було покладено вінок, а дворічна Сабіна Долошевська принесла квіти.

Того ж дня мешканці „Українського села“ в Сомерсеті, Нью-Джерсі, взяли участь у церемонії пам'яті біля міської ради у Франкліні. Національний гімн виконала Сара Стефаняк, посадник міста Филип Крамер проголосив імена полеглих воїнів. Їх пам'ять ветерани вшанували звуками Дзвону свободи.

Учасники відзначення Дня пам'яті в Савт Бавнд-Бруку.

Українці і білоруси святкували разом

Левко Хмельковський

ГАЙЛАНД ПАРК, Нью-Джерсі. – Українці і білоруси 23 травня разом брали участь у храмовому святі Білоруської автокефальної право-

славної церкви Жировицької ікони Богоматері. Після Служби Божої був спільний обід, співи і танці під музику сімейного гурту Тані і Валентина Демещиків („Білоруські зорьки“), розваги.

Учасники храмового свята. (Фото: Левко Хмельковський)

У США буде пісенний конкурс

САКРАМЕНТО. – Некомерційна організація „Український американський дім“ (Ukrainian American House) 28 травня запросила на перший Міжконтинентальний пісенний онлайн-фестиваль „California Fest – United by song“ талановиту співочу молодь української діаспори США, України та світу віком від 18 до 35 років.

Мета фестивалю – об'єднання талановитої молоді засобами пісенного мистецтва довкола національної української культури і популяризація традиційної сучасної української пісні в Америці та світі. Директор з культурних питань „Українського американського дому“ Наталія Багмут записала відеофільм із запрошенням. Участь у фестивалі не

потребує фінансових внесків.

До участі запрошуються як професіонали, так і аматори. Відеоматеріали слід надіслати до 1 серпня на електронну адресу оргкомітету: nbagmut@uahouse.org

Оголошення переможців фестивалю відбудеться 24 серпня в День Незалежності України у спеціальному святковому випуску програми „Час української пісні“. Переможці фестивалю отримають грошову винагороду та запрошення до США на Український фестиваль у 2022 році.

Кожен глядач може проголосувати за найкращу пісню та її виконавця шляхом натиску знаку під піснею, яка вам сподобається, починаючи з 1 серпня по 23 серпня. (Укрінформ)

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Червень 2021 року, ч. 233

На честь Івана Дубинця

Семен Ткачук

Завершено літературний конкурс ім. Івана Дубинця (1903-1954), одним із організаторів якого виступила Фундація ім. Івана Багряного. Урочистості відбулися у Медвині, на Київщині, в приміщенні колишньої школи, якій понад 100 років. Саме тут навчався, а згодом й учителював Іван Дубинець – публіцист, представник української політичної еміграції, автор книжки про антибільшовицьке повстання „Горить Медвин“ (Нью-Йорк, 1952), наполегливий дослідник Голодомору в Україні 1932-1933 років, чий архів про цю трагедію став основою англomовного видання „Біла книга про чорні справи Кремля“ (1955). На жаль, сам він загинув за загадкових і дотепер нез'ясованих обставин у Нью-Йорку 1954 року, але встиг залишити важливий архів матеріалів про Голодомор та інші злочини Кремля.

Не забули про свого великого земляка на Богуславщині – батьківщині Івана Дубинця. Зокрема в січні 2019 року розпочато освітню ініціативу „Медвин. Повстання“, покликану зберегти пам'ять про медвинське антибільшовицьке повстання (1919-1922) на Київщині та збирати інформацію про нього. Відтоді учасники цієї ініціативи провели низку важливих заходів. Один із них – літературний конкурс на кращий короткий прозовий твір українською мовою, де б згадувався Медвин або Медвинське повстання. Переможцями першого такого літературного конкурсу ім. І. Дубинця стали Олена Скуловатова (Київ), Оксана Карпенко (Київська область), Анастасія Якименко (Грузія), а також Олександр Морозюк з Волині.

Імена переможців 30 березня – у день народження Івана Дубинця – оголосила ініціаторка проведення конкурсу, філолог Марина Гоголю. За її словами, для участі в конкурсі свої літературні твори надіслали понад 40 авторів з майже всіх куточків України. Переможців відзначено преміями та бібліотечками.

Від імені Фундації ім. І. Багряного переможців та організаторів конкурсу привітав науковий співробітник Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Національної Академії Наук України Сергій Козак, який ознайомив присутніх (а також гля-

дачів в онлайн-режимі) з архівними матеріалами про важливу роль І. Дубинця у формуванні політичного обличчя української еміграції після Другої світової війни, розповів про його участь у діяльності Добровільного об'єднання бувших репресованих українців советами (ДОБРУС), яке він очолював у США, створення архіву матеріалів, присвячених проблематиці Голодомору в Україні 1932-33 років, співпрацю з Іваном Багряним, редакцією часопису „Українські вісті“ та іншими сторінками його життя.

Доктор Українського Вільного Університету Сергій Козак також наголосив, що чимало документів, які є важливим джерелом до вивчення публіцистичної спадщини І. Дубинця, містяться в матеріалах Української революційно-демократичної партії, які упорядкував і видав невтомний громадський діяч української діаспори Олексій Коновал, якого нещодавно уряд України нагородив медалею та Почесною грамотою.

Окрім місць, пов'язаних із життям і творчістю Івана Дубинця, учасники урочистостей з нагоди підбиття підсумків літературного конкурсу відвідали місце загибелі і вклонилися пам'яті тих медвинців, які полягли, захищаючи свою рідну землю від більшовицької навали. Медвинське антибільшовицьке повстання – збройний виступ прихильних до Української Народної Республіки мешканців Медвина та сусідніх сіл проти російської окупації та проти встановлення на їх теренах більшовицької влади. І про це у Медвині пам'ятають. А пам'ять – це зброя у боротьбі за Україну!

Вдруге видано книгу про Ліну Костенко

Такої книги в історії української літератури досі не було. Її автором є представник Фундації ім. Івана Багряного в Києві Олександр Шугай. Друге видання має 650 сторінок і в ньому додано матеріяли та фотографії Ліни Костенко з різними відомими особами.

Це щира сповідь автора книги про його редакторську працю над книжкою віршів та поем Ліни Костенко „Неповторність“ 1980 року у видавництві „Молодь“ за умов нищівної комуністичної цензури.

Ліна Костенко брала активну участь у дисидентському русі, за що була на тривалий час виключена з літературного процесу. Вона є автором поетичних збірок „Над берегами вічної ріки“, „Сад нетанучих скульптур“, роману у віршах „Маруся Чурай“, поеми „Берестечко“ та інших.

Тим, хто бажає придбати цю унікальну книгу про Ліну Костенко, просимо прислати чек на 35 доларів на адресу Фундації. Книга була прислана з України.

Професор Степовик написав спомини

Микола Тимошик

Представляти українцям США й Канади Дмитра Степовика зайве. За роки Незалежності України він побував у цих країнах близько 20 разів і жартома каже, що треба б занести його ім'я до Книги рекордів Гіннеса, бо об'їздив 40 штатів США. Він 9 місяців стажувався в Українському музеї в Нью-Йорку, написавши книгу про славетного мистця Якова Гніздовського. Він викладав півроку українське мистецтво в Альбертському університеті в Едмонтоні. Тричі супроводжував як мистецький оглядач кількомісячні гастролі по США й Канаді Київської симфонічної оркестри й хору під орудою Роджера Макмерріна і Веса Дженсена. Багато разів у 1990-их та 2000-их роках був у складі церковних делегацій Української Православної Церкви Київського Патріархату на чолі із Патріархом Філаретом, які духовно опікувалися українськими парафіями у багатьох штатах.

Але основна робота Дмитра Степовика була і є в Україні. Він жваво описує у своїх мемуарах тяжке дитинство в рідному селі на Житомирщині, переслідування батьків, що не хотіли йти в колгоспне рабство, знущання московських більшовиків над українцями. Талановитому і працювотому хлопцеві із сільської глибинки таки вдалося після школи поступити

у столичний Київський університет ім. Тараса Шевченка. А по його закінченні об'їздити як кореспондент усі 25 областей рідного краю, написати в „Молоді України“ цікаві нариси про визначних українців (згодом він видав ці нариси у книзі „Скринька див“).

Дмитро Степовик дружив з В'ячеславом Чорноволом й іншими „шістдесятниками“. Він став на стежку науки, набув наукові ступені, спеціалізувався в сакральному мистецтві. Тільки про мистецтво ікон він написав понад 10 книг, схвально оцінених в Україні і за її межами. Він незмінно працює вже півстоліття в Інституті мистецтвознавства, фолклористики й етнології ім. Максима Рильського. І основна частина спогадів – саме про працю свою в цьому знаковому інституті Національної Академії Наук України.

Свого часу я написав про колегу книгу „Дмитро Степовик: життя і наукова діяльність“. На жаль, сьогодні ситуація з книговидаванням в Україні важка. У видавництві „Кліо“ лежить рукопис Дмитра Степовика (400 сторінок з ілюстраціями), тому „Кліо“ і автор були б вдячні, якби українці США допомогли грошем видати дуже цікаву книгу.

Пожертви на видання книги можна прислати на адресу Фундації ім. І. Багряного, і їх буде вислано директорці видавництва Вірі Соловйовій.

Фундація дякує за підтримку!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні потреби в Україні такі особи: 4,000 дол. – о. **Олексій Лімонченко** (з них по 2 тис. дол. на купівлю книг для Острозької академії та інших наукових установ та для потерпілих в обороні Донбасу від російських злочинців в пам'ять уродженців Донбасу Валентина та Анни Гайдамаків); 1,000 дол. – **Ніна Сакун** (з них на книгу спогадів **Миколи Руденка** – 700 дол., Фундації – 150 дол. та 100 дол. для журналу „Бористен“); 400 дол. – **Аскольд Лозинський** для журналу „Березіль“; по 100 дол. –

Марія Сулківська в пам'ять чоловіка Петра на видання книжок, **Тереня Тонкович** на пресовий фонд журналу „Бористен“, **Богдан Чуловський** для Січеславського сиротинця, **Валентина і Василь Панчишини** для сиротинця, **Лідія Тарасчук** на видання книги редакторів Ф. Сухоносів та **Ольга Криволап** в другу річницю упокоєння її чоловіка Юрія на потреби Фундації; 75 дол. – **Володимир Колубінський** на потреби Фундації.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation, 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

Українські медичні...

(Закінчення зі стор. 1)

• **Будь ласка, зробіть щеплення.** Найкращий спосіб утримати коронавірус від домінування над нами — це отримати вакцину якомога швидше та запобігти будь-яким подальшим сплескам пандемії. Незважаючи на всі повідомлення про те, що це є політичним питанням у США, зауважте, що всі наші попередні президенти, включаючи Дональда Трампа і нашого нинішнього президента Джо Байдена, отримали вакцину. Політичні опоненти, такі як Мітч Макконнелл та Чак Шумер, Ненсі Пелосі та Кевін Маккарті також успішно отримали вакцину разом з багатьма іншими членами Конгресу, губернаторами та місцевими політиками, котрі також зробили щеплен-

ня, і багато з них перебувають на протилежних кінцях політичного спектру. Дії справді промовляють гучніше, ніж слова, і всі ми можемо погодитись, що вакцинація буде нашим найкращим шляхом до епохи постпандемії.

• **Усвідомте, що схвалені вакцини працюють та є безпечними.** У США вакцини розроблені Pfizer, Moderna, і Johnson & Johnson отримали дозвіл на екстрене використання, були ретельно і суворо протестовані, та визнані надзвичайно ефективними. Вакцини, затверджені до використання в Канаді, включають вакцини, розроблені компаніями Moderna, Pfizer, AstraZeneca і Janssen. Нещодавня павза використання вакцини Johnson & Johnson ставить наголос на забезпеченні безпеки всіх вакцин. Завжди існує невеликий ризик

несприятливої реакції на будь-яку з вакцин, але ризик зараження COVID-19 є значно більшим і потенційні наслідки для здоров'я можуть бути значно серйознішими.

• **Думайте критично та зупиніть поширення дезінформації.** Припиніть слухати медичну інформацію, котра може надходити з сумнівних джерел (наприклад New Eastern Outlook, Oriental Review, PT та ЗМІ з російськими зв'язками, а також їхніх тролів, ботів, гакерів чи змовників). Критичне мислення завжди краще, ніж дика спекуляція. Якщо теорія змови звучить дивно, надумано, божевільно чи абсурдно, скоріш за все так і є. Наприклад, уявлення про те, що разом з вакциною у ваше тіло імплантують крихітні пристрої для відстеження, є таким же абсурдним, як і уявлення про те, що маленькі зелені чоловічки з Марсу захопили Крим.

• **Дотримуйтесь рекомендацій з охорони здоров'я, щоб запобігти поширенню вірусу.** Поки що носіння масок, усвідомлення фізичної дистанції, обережність під час великих скупчень людей та миття рук залишаються ключовими елементами боротьби з пандемією.

Пандемія COVID-19 уже забрала дуже багато життів наших дорогих друзів та членів родини в Україні і в Північній Америці. Найкраще, що ми можемо зробити — це довіряти медикам та експертам з охорони здоров'я, дослідникам та вченим, котрі героїчно працювали, щоб побороти цю жахливу напасть. Було б невимовною трагедією, якби ми упустили шанс остаточно перемогти

цей вірус. Зараз не час для фальшивого скептицизму, чи як би сказали наші предки „сиромудрості“. Ми повинні продемонструвати мудрість, зрілість, здоровий глузд та загальнолюдську порядність, щоб повною мірою скористатись цією вакциною, щоб захистити себе, людей, котрих ми любимо, та наші локальні та глобальні спільноти. Ми всі у цьому разом!

Петро Деркач, Medical Director
Ukrainian Canadian Care Center
(Canada)

Данило Григорчук, Professor
Emeritus University of Illinois School of
Public Health
International Member, Ukrainian
Academy of Medical Sciences

Юрій Гуцуляк, Vice-President
Ukrainian World Congress

Петро Ленчур, President Ukrainian
Medical Association of North America

Михайло Левко, Vice-President,
Pandemic Committee Vice-Chair
Ukrainian World Congress

Борис Люшняк, Dean and
Professor University of Maryland
School of Public Health
Former Acting US Surgeon General and
Deputy US Surgeon General

Олекса Рева, Assistant Professor
and Associate Chair Department of
Critical Care Medicine
University of Alberta, Canada

Андрій Ріпецький, Immediate Past
President Ukrainian Medical
Association of North America

Рената Роман, Chair of Pandemic
Committee Ukrainian World Congress

Агресора...

(Закінчення зі стор. 3)

Крім того, Росія пішла на посилення ескалації в морі. Вона перекидає військові кораблі з Каспійського моря і посилює свій військовий потенціал в Азово-Чорноморському регіоні, а також, попри відсутність будь-яких правових підстав, вирішила закрити цю акваторію для військових кораблів інших держав, зокрема України. Росія намагається узурпувати суверенні права України як прибережної держави. Блокування судноплавства в акваторії Чорного і Азовського морів є грубим порушенням права на свободу судноплавства, оскільки саме Україна наділена правами регулювати судноплавство в цих акваторіях Чорного моря.

Оскільки вже впродовж семи років Росія продовжує ігнорувати заклики міжнародного співтовариства припинити порушення суверенітету, територіальної цілісності та міжнародного права України, низка країн, зокрема, США, Канада й Австралія, запровадили нові обмеження проти Росії за окупацію півострова. Запровадження санкцій проти Росії нині надсилає потужний сигнал усьому цивілізованому світу. Питан-

ня збереження впроваджених у відповідь на окупацію Криму міжнародних санкцій проти РФ до повного відновлення територіальної цілісності України має залишатись на постійному порядку денному українських партнерів. Крім того, відмова Росії від повернення до конструктивної зовнішньої політики у питанні деокупації півострова має розглядатись як погіршення поточного стану та слугувати підставою для поступового нарощення санкційного тиску.

Безперечно, агресора потрібно зупинити. Загроза світу, яка сьогодні походить від Росії потребує адекватної реакції та активних дій. Однак для того, щоб реально протистояти агресорові, зусиль лише однієї України недостатньо. Тут необхідні узгоджені дії та координація зусиль усіх провідних країн світу, це повинен бути комплекс взаємних економічних, політичних і військових заходів, спрямованих на відновлення миру й стабільності у світі. Необхідно забезпечити участь в Кримській платформі більшої кількості країн та міжнародних організацій для демонстрації РФ єдності цивілізованого світу та факту виступу єдиним фронтом проти створеного Росією прецеденту силового захоплення частини суверенної держави.

регулярно надає підтримку освіті, охороні здоров'я та культурі України й Канади. Минулого року фундація зробила найбільшу благодійну пожертву в історії Канади, передавши 250 млн дол. (близько 192 млн дол. США) на розвиток медичного факультету університету Торонто.

Джеймс (Костянтин) Темертей народився у 1941 році у селі Стила, на території сучасної Донецької області. У 1949 році його батьки виїхали до Канади. Заснована Темертеєм у 1987 році компанія Northland Power стала одним із перших незалежних виробників енергії у Канаді.

Укрінформ

Щедрий дар...

(Закінчення зі стор. 1)

боротьби з торгівлею людьми, проведення освітніх проектів, забезпечення психічної допомоги та проведення семінарів із розвитку особистості переважно для дітей в Україні. З часу заснування у 1993 році Help us Help допомогла 10 тис. українських дітей з сиротинців й інтернатів. Після початку війни на сході України, організація також підтримала родини 500 ветеранів.

Заснована у 1997 благодійна фундація Джеймса та Луїзи Темертейв

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

Опубліковано четверту книгу Енциклопедії Української Діаспори

Енциклопедія Української Діаспори. Том 1, Сполучені Штати Америки. Книга 4. Доповнення та виправлення. Головний редактор Орест Попович, співредактор Олександр Лужницький. НТШ-А, Нью-Йорк-Чикаго, 2021. 84 с.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці опублікувало четверту (завершальну) книгу американського тому Енциклопедії Української Діаспори (Головний редактор Орест Попович та співредактор Олександр Лужницький). Довготривала праця над трьома попередніми книгами, що розтягнулася на три десятиліття, потребувала доповнень, уточнень та виправлень допущених помилок, що, зазвичай, трапляється з будь-якими енциклопедичними проектами. Зміст четвертої книги складають нові 117 гасел-статтей, розділ про осередки та філії українських організацій в Америці та реєстр міст і містечок, в яких існувало організоване українське життя. Найбільше праці, окрім редакторів та авторів гасел, доклали два Осередки НТШ-А: Філадельфійський та Детройтський, члени яких збирали матеріал, готували гасла, допомагали з консультаціями. Зацікавлений читач зможе знайти у книзі неописані до цих пір явища, як-от стаття Вірка Балея «Музика сучасних українських композиторів в Америці», чи детальну інформацію про осередки та філії, яку опрацював Олександр Лужницький. Словом, тягла праця кількох поколінь завершилася й амбітний проект «Енциклопедія Української Діаспори» від нині стає уже історією.

Замовляти можна через електронну крамницю Товариства:

Ціна четвертої книги ЕУД – 20 доларів
<http://shevchenko.org/books/encyclopedia-of-ukrainian-diaspora-united-states-of-america-vol-4/>

Комплект з чотирьох книг ЕУД – 120 доларів
<http://shevchenko.org/books/encyclopedia-of-ukrainian-diaspora-united-states-of-america-4-volume-set/>

або ж за телефоном - 212-254-5130

VISA БАЛАНС МАЄ ЗНАЧЕННЯ

0%
balance
transfer
fee

ПЕРЕКАЗУЙ ЛЕГКООООО

ПЕРЕКАЗИ БАЛАНСУ ДЛЯ
НОВИХ ТА ІСНУЮЧИХ РАХУНКІВ

Коли ви переказуєте існуючий баланс з кредитних карток
інших фінансових установ на свою Selfreliance Visa®
з 1/6/2021 по 31/8/2021

0 **.99%**
APR*
протягом
12-ти місяців

*APR = Annual Percentage Rate. Credit card balances transferred to your Selfreliance Visa® credit card between June 1st and August 31, 2021 will receive 0.99% APR for 12 months from date of transaction. Finance charges will begin accruing on date of transaction. For new and existing cardholders. After the promotional time frame expires, remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit card, 9.9% for Visa® Preferred Rate credit card, 11.9% for Visa® Platinum Rewards and Cash Back credit cards. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice. For further information, please call toll free 1.888.222.8571.

Apply online

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

 Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

 5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656	773-589-0077	734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106	973-373-7839	26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091	586-757-1980
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067	847-359-5911	558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306	201-795-4061	11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212-3059	313-366-0055
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108	630-307-0079	60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981	973-887-2776	7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322	248-487-0330

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Польська громада цінує творчу родину

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 27 травня в обласній науковій універсальній бібліотеці ім. Тараса Шевченка відкрилась виставка „Захоплення, що прикрашає життя“ за сприяння Польського культурного центру ім. Кароля Шимановського. Протягом місяця відвідувачі будуть милуватися творами виробами родини Шабліїв-Барановських зі Сміли.

Ярослав вже давно займається створенням незвичайних авторських вин, а його дружина Олена – вишиванками та вишитими картинами. Дочка Анна зараз вчиться на художника і малює картини в різних техниках.

О. Шаблій-Барановська розповіла:

„Всі ці роботи ми створювали для оздоблення нашої оселі. Коли ми їх взяли з дому для виставки, то відразу відчули, що наш дім у певному розумінні спорожнів. Тож, привізши ці роботи сюди, ми ніби привезли з собою частинку нашого дому, і нині відчуваємося господарями, які приймають гостей“.

На відкритті виставки голова Польського культурного центру ім. Кароля Шимановського Геннадій Ліневич сказав про велике значення такої творчої родини, як Шабліїв-Барановські для польської діаспори в Україні:

„Наша польська громада дуже цінує творчу родину Шабліїв-Барановських“.

(Закінчення на стор. 14)

Родина Шабліїв-Барановських (зліва): дочка Анна, батько Ярослав та його дружина Олена. (Фото: Олександр Костирко)

Випуск у Школі...

(Закінчення зі стор. 5)

дипломи про закінчення навчання з присвоєнням титулу „Шляхетна панянка“.

Музейно-меморіальний комплекс „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа Сліпого перебуває під опікою Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США та його представництва в Україні. У музейному комплексі проводяться екскурсії для відвідувачів, катехизації дітей, літні табори, вишколи та реколекції для чернечих спільнот і молодіжних організацій. З 2015 року проводиться благодійна літня школа англійської мови для молоді пільгових категорій. На її базі у липні 2017 році було створено Школу англійської мови християнських аніматорів. Того ж року Товариство започаткувало семінари для вчителів англійської мови. З 2018 року діє проект англійської мови для ліцеїстів Військово-морського ліцею ім. В. Безкоровайного в Одесі, з 2020 року – благодійний англійський театр „Josyf“.

Товариство „Свята Софія“ США

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency
 631-764-5388
 631-727-2880
 Uksistersag@gmail.com

Coverdell Education Savings Account (ESA)

A federal tax-advantaged educational savings program
 the Coverdell ESA funds education expenses - not retirement.

- ✓ Allows for after-tax contributions of up to \$2000 per child annually.
- ✓ Interest on contributions grows tax-free.
- ✓ Account must be established before child turns 18. Deposits can be made until age 18.
- ✓ Withdrawals can be made until age 30 for qualified educational expenses.
- ✓ By age 30 unused funds can be transferred to a younger family member's Coverdell account.
- ✓ No annual maintenance fee.
- ✓ If used for qualified education expenses distribution can be tax-free.

Income limits apply.

CURRENT RATE 3.25%

* RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 973-292-9800 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY FOR OVER 125 YEARS!

Вручено...

(Закінчення зі стор. 1)

за книгу есеїв „В ізоляції“. Також лавреатами премії стали представники музичної агенції „УХО“ Олександра Андрусик, Євген Шимальський та Катерина Сула за серію концертів вокальної музики „Архітектура голосу“.

Премію присуджено художникові Борислві Михайлову за мистецький

проект „Випробування смертю“.

Режисер-постановник, художник-сценограф Сергій Маслобойчиков, художник по костюмах Наталія Рудюк та композитор Олександр Бегма отримали премію за виставу „Verba“ за мотивами драми-феєрії „Лісова пісня“ Лесі Українки у постановці Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Нагородження лавреатів Національної премії України ім. Тараса Шевченка. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Коронавірус...

(Закінчення зі стор. 2)

зайнятості ліжок із киснем. Також протягом останніх трьох діб коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19 менше встановленого показника 20 відс. у Києві, Вінницькій, Луганській, Кіровоградській та Одеській областях. Відсоток від епідемічного порогу менше 50 відс. у Києві, Закарпатській, Полтавській та Хмельницькій областях.

* * *

Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко припускає можливість послаблення карантину влітку в разі стабілізації ситуації з COVID-19. За його словами, в Україні вже є карантинна, пандемічна втома: „Тому коли у нас стабілізація епідемічної ситуації, можна трохи-трохи відкрити, зробити певні послаблення. Ми говоримо про золоту середину – між спроможністю медичної системи лікувати та економічними речами. Цей час треба вико-

ристати для підготовки медичної системи до осені та для вакцинації великої кількості людей, щоб запобігти потенційному спалаху коронавірусу“.

* * *

Дитячі оздоровчі табори влітку 2021 року працюватимуть за правилами минулого року. Про це сказав Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко: „Постанова, яка регулює оздоровчий процес в умовах епідемії, залишається чинною. Попередній оздоровчий період у нас була складніша ситуація, у нас було більше регіонів червоного рівня, в якому не можна було проводити оздоровлення і не можна було брати дітей на оздоровлення. Зараз епідемія стабільна, у нас більшість регіонів на жовтому рівні“.

В Україні спостерігається позитивна динаміка щодо захворюваності на коронавірусну хворобу й дев'ятий тиждень поспіль усі епідемічні показники покращуються.

Укрінформ

Сенатори відвідали...

(Закінчення зі стор. 2)

напрямами з метою забезпечення спільних інтересів у сфері глобальної та регіональної безпеки.

Представники Конгресу США своєю чергу повідомили, що США уважно спостерігають за розвитком без-

пекової ситуації навколо нашої держави та підтримують Україну на шляху мирного врегулювання конфлікту на основі Мінських домовленостей. Окремо було наголошено, що візита представників американського сенату в Україну є чіткою демонстрацією двопартійної підтримки України, яка залишається непохитною. (Радіо Свобода)

Суд звільнив...

(Закінчення зі стор. 1)

Руслана Демчука визнали винними в розбійному нападі. Крім того, за рішенням суддів, потерпілий С. Щербич фактично змінив свої показання, дані в апеляційній інстанції, порівняно з попередніми свідченнями, і не зміг цього пояснити.

При цьому суд визнав неналежними низку доказів у цьому вироку, зокрема – протокол допиту свідка та впізнання пістолету, з якого, як стверджує С. Щербич, у нього стріляли під час викрадення.

У частині вироку про незаконне зберігання зброї, за якою С. Стерненка також засудили до семи років, апеляційний суд не прийняв доводи захисту про те, що обшук, під час якого вилучили стартовий пістолет, був проведений із порушеннями, а звинувачений здав зброю добровільно. Водночас суд врахував супереч-

ності в експертизі і дійшов висновку, що стартовий пістолет, який вилучили в С. Стерненка, не є вогнепальною зброєю. Але боєприпасом визнали один патрон, виявлений у активіста при обшуку.

Таким чином суд задовольнив апеляційну скаргу в частині визнання С. Стерненка винним у зберіганні боєприпасів. Відтак С. Стерненка засудили до трьох років ув'язнення з одним роком випробувального терміну. Раніше Приморський районний суд Одеси визнав С. Стерненка і Р. Демчука винними в розбій, викраденні людини і незаконному зберіганні зброї. Обоє засудили до 7 років і 3 місяців позбавлення волі з конфіскацією половини майна.

Напередодні під Офісом президента в Києві та ще кількох містах відбулася акція „Покажіть нам справедливість“ на підтримку С. Стерненка.

Радіо Свобода

СКУ закликає...

(Закінчення зі стор. 2)

детальну оцінку життєвого циклу проекту та вивчити його вплив на клімат, що має зробити незалежний орган; сприяти здійсненню загальної європейської енергетичної політики; врегулювати трансатлантичні розбіжності, пов'язані з „Північним потоком-2“ і обговорити основні спірні питання між ЕС і Кремлем та переглянути „Північний потік-2“ у світлі цієї дискусії.

СКУ наголошує, що „Північний Потік 2“ підриває європейську згуртованість і трансатлантичні відносини; конфліктує з новими європейськими та німецькими кліматичними цілями; загрожує і без того нестабільній безпеці України і суперечить меті спільної зовнішньої енергетичної політики ЕС.

Петиція, ініційована впливовим німецьким аналітичним центром Zentrum Liberale Moderne, висвітлюється ключовими німецькими та міжнародними медіа, її публікація запланована в провідному німецькому щоденному виданні. Як і СКУ, Zentrum Liberale Moderne та дві інші

німецькі організації недавно були визнані Генеральною прокуратурою Російської Федерації небажаними організаціями в Росії.

Канцлера Ангелу Меркель особисто повідомили про цей заклик, до якого долучилися багато знаних діячів Європи та Північної Америки, в тому числі, колишній Президент Естонії Тоомас Гендрік Ільвес та колишній Прем'єр-міністр Польщі Єжи Бузек, колишні міністри, високопоставлені дипломати та військові, депутати парламентів, відомі представники громадянського суспільства.

„Мораторій щодо „Північного потоку-2“ є можливістю виробити єдину європейську позицію. Він дасть чіткий сигнал російському керівництву, що існують наслідки за постійні порушення міжнародного законодавства та підриє основ європейського правопорядку“, – зазначив Президент СКУ Павло Грод.

СКУ закликає всі українські та східноєвропейські громади, а також усіх друзів України підтримати цей заклик та закликати свої уряди підтримати мораторій щодо „Північного потоку-2“.

СКУ

Польська громада...

(Закінчення зі стор. 13)

новських, яка має польське походження і є носієм польських традицій. Дуже сподіваюсь, що у багатьох роботах, які є на виставці, відвідувачі відчують дух польськості, що для нас є надзвичайно приємно. Втім, я впевнений, що свої творчі родини мають і інші діаспори, представлені на Черкащині. Тож закликаю їх теж організувати подібні виставки“.

Представлені роботи сім'ї на виставці високо оцінив етнічний поляк, відомий черкаський художник Володимир Яковець: „Родина

Шабліїв -Барановських – це сучасні творчі люди, які дивляться на світ по-новому, зберігають давні традиції, забезпечують зв'язок поколінь і з глибин душі показують людям, як можна творити красу“.

Про роботи дочки Анни в своєму слові на відкритті сказала викладач Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Неоніла Недосеко: „Анна має дуже добрий потенціал. Втілюючи ту чи іншу ідею, вона ставить перед собою надзвичайно складні завдання, які потім долає й у всіх роботах прагне довершеності“.

Свою думку про виставку висловила і Наталія Прухляк, викладач польської мови, громадянка Польщі, яка співпрацює з Польським культурним центром ім. Кароля Шимановського і несе в польську громаду Черкащини знання про польські традиції: „Ця польсько-українська родина надзвичайно талановита, і цей талант йде від самого серця“.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
 New York, NY 10003
 212-477-3002
 zbmasyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy, please call 201-247-2413

ARKA
 Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
 89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Пам'яті Галини Рих

Галина Рих. (Фото: Олександр Синиця, УНІАН)

Анатолій Ковальчук

Сумна вістка надійшла з Березані, що на Київщині. На 100-му році, 11 травня 2021 року, пішла з життя Галина Рих – засновниця й багаторічна директорка місцевого краєзнавчого музею, заслужена працівниця культури України. В її особі Українська держава втратила унікальну людину, велику патріотку, невтомну діячку на ниві національної культури.

Ще 16 березня представники місцевої влади й патріотичної громадськості урочисто вітали знамениту землячку з нагоди її 99-річчя, підкреслювали, що ім'я імениниці занесене до Книги рекордів України як найстаршої за віком працівниці галузі культури і людини, яка майже пів століття була директоркою музею.

В середині 1960-их років, коли вона працювала вчителькою історії, у майже 20-тисячній Березані не існувало краєзнавчого музею. Тоді вчителька почала самотужки збирати старожитності. Березанці віддавали речі, які десятиріччями служили їхнім батькам і дідам, але вже не використовувалися в побуті.

Хоча Г. Рих сама була свідком багатьох трагічних подій, спілкуючись з людьми старшого віку, вона розпитувала їх про події 1917-1921 років, про Голодомор 1932-1933 років і репресії 1937-1939 років. Це загрожувало їй не тільки звільненням з роботи, але й кримінальним переслідуванням.

На початку 1970-их років зібрані старожитності перенесли до невеличкої шкільної кімнати, де вони стали експонатами шкільного музею. З роками їхня кількість невпинно зростала. Шкільний музей швидко

перетворився у селищний.

У травні 1975 року відбулося урочисте відкриття міського краєзнавчого музею. Директоркою було призначено Г. Рих. Через п'ять років Березанський краєзнавчий музей отримав статус народного.

Мені пощастило декілька разів спілкуватися з Г. Рих. Найбільше запам'яталася зустріч 9 жовтня 2013 року, коли патріотична громадськість України відзначала 170-річчя написання Тарасом Шевченком поезії „Розрита могила“.

У Березані відбулися урочисті заходи з нагоди історичної події. У них брали участь також численні гості з Борисполя, Баришівки, Переяслава, Яготина. Понад 50 осіб прибуло з Києва. Г. Рих розповіла про минуле й сучасне Березані, про перебування Т. Шевченка в Яготині й Березані.

Наприкінці 1980-их років завдяки допомозі Г. Рих громадськість встановила місце давньої могили. Місцеві патріоти поклали там великий камінь. Була виготовлена табличка з відповідним написом. Але через небезпеку знищення пам'ятного знака комуністичними вандалами вона певний час зберігалася в музеї.

Лише влітку 2007 року представники козацьких організацій, що прибули до історичного місця з усієї України, разом і активістами Березанської козачої сотні насипали високу могилу і встановили біля її підніжжя камінь із написом. Нині на вершині споруди стоїть кам'яне зображення козака Мамаю, що уособлює мужніх оборонців України всіх часів.

Відаючи посмертні почесні Г. Рих, схиляємо в зажурі голови перед її пам'яттю і сподіваємось, що її життєвий подвиг стане прикладом для її колег.

Помер почесний консул

ДІТРОЙТ, Мишиген. – 29 травня помер почесний консул України Богдан Федорак, повідомило Посольство України у США, висловлюючи співчуття його родині, друзям та близьким. Б. Федорак працював почесним консулом України з 2001 року.

У посольстві зазначили, що пам'ятають його як громадського діяча, президента Крайового виконавчого комітету Українського Конгресового Комітету Америки, президента Українського культурного центру „Ворен“ штату Мишиген та віцепрезидента Українсько-американської фундації «Воля».

Укрінформ Св. п. Богдан Федорак

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

LYTWIN & LYTWIN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
 Theodore M. Lytwyn, Manager
 NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
 Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
 Our services are available anywhere in New Jersey.
 Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
 UNION, NJ 07083
 908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
 Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина **ДМИТРИК**
 Peter Jarema Funeral Home, Inc.
 129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS
 1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
 E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com
ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ
 Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
 Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
 Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

DNIPRO LLC.
ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ
 Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776
CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543
PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040

KULINSKI MEMORIALS
 809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
 Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

Також доступні інші терміни!

2.02% APY*
5 Year Certificate

1.71% APY*
3 Year Certificate

1.56% APY*
2 Year Certificate

1.41% APY*
1 Year Certificate

*APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 7/17/2020 року.

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Лінденгирст:
Tel:(631) 867-5990

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org